

# EUROPAPARLAMENTET

1999



2004

---

*Plenarhandling*

SLUTLIG VERSION  
**A5-0364/2000**

29 november 2000

## **BETÄNKANDE**

om kommissionens rapport om möjligheten att inleda förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kroatien  
(KOM(2000) 311 – C5-0506/2000 – 2000/2244(COS))

Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik

Föredragande: Alexandros Baltas



## INNEHÅLL

	<b>Sida</b>
PROTOKOLLSIDA .....	4
FÖRSLAG TILL RESOLUTION.....	5
MOTIVERING .....	9

## PROTOKOLLSIDA

Med en skrivelse av den 25 maj 2000 förelade kommissionen parlamentet kommissionens meddelande om möjligheten att inleda förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kroatien (KOM(2000) 311 – 2000/2244(COS)).

Vid plenarsammanträdet den 23 oktober 2000 tillkännagav talmannen att detta meddelande hänvisats till utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik, som utsetts till ansvarigt utskott, och till utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi (och utskottet för ), som utsetts till rådgivande utskott (C5-0506/2000).

Vid utskottssammanträdet den 12 juli 2000 hade utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik utsett Alexandros Baltas till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 7 november, 14 november och 27-28 november 2000 behandlade utskottet kommissionens meddelande och förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet enhälligt förslaget till resolution.

Följande var närvarande vid omröstningen: Baroness Nicholson of Winterbourne (vice ordförande), Alexandros Baltas (föredragande), Michael Cashman (suppleant för Linda McAvan), John Walls Cushman, Joseph Daul (suppleant för Alain Lamassoure), Olivier Dupuis (suppleant för Francesco Speroni), Pere Esteve, Giovanni Claudio Fava (suppleant för Pasqualina Napoletano), Ingo Friedrich, Michael Gahler, Jas Gawronski, Vitaliano Gemelli (suppleant för Franco Marini), Vasco Graça Moura (suppleant för José Pacheco Pereira), Alfred Gomolka, Bertel Haarder, Magdalene Hoff, Jan Joost Lagendijk, Hanja Maij-Weggen (suppleant för Arie Oostlander), Pedro Marset Campos, Philippe Morillon, Doris Pack (suppleant för Jürgen Schröder), Jannis Sakellariou, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elisabeth Schroedter, Ioannis Souladakis, Hannes Swoboda, Geoffrey Van Orden, Matti Wuori och Christos Zacharakis.

Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi beslutade den 13 september 2000 att inte avge något yttrande.

Betänkandet ingavs den 28 november 2000.

Fristen för ändringsförslag till detta betänkande kommer att anges i förslaget till föredragningslista för den sammanträdesperiod vid vilken betänkandet skall behandlas.

## FÖRSLAG TILL RESOLUTION

### **Europaparlamentets resolution om kommissionens meddelande om möjligheten att inleda förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kroatien (KOM(2000) 311 – C5-0506/2000 – 2000/2244(COS))**

*Europaparlamentet utfärdar denna resolution*

- med beaktande av kommissionens meddelande (KOM(2000) 311 – C5-0506/2000),
- med beaktande av kommissionens rekommendation angående rådets beslut om att ge kommissionen befogenheter att förhandla om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kroatien (SEK(2000)1215),
- med beaktande av artikel 47.1 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik (A5-0364/2000), och av följande skäl:
  - A. Kommissionen har på ett tydligt sätt erkänt att Kroatien uppfyller de krav som ställts för att kunna inleda förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal.
  - B. Inledningen av förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal den 24 november förra året innebär att förbindelserna mellan Europeiska unionen och Kroatien ges ett nytt avtalsmässigt underlag inför detta lands närmande till EU och dess framtida medlemskap i EU.
  - C. Det bör understrykas att dessa förhandlingar inleddes i samband med EU:s toppmöte i Zagreb, ett möte som visade på behovet av att säkerställa samordningen och effektiviteten i EU:s bistånd till de berörda staterna.
  - D. Man bör komma ihåg rådets slutsatser i Köln som bekräftade EU:s engagemang när det gäller de västra balkanstaternas närmande till Europeiska unionen och betona att rådet vid sitt möte i Santa Maria de Feira bekräftade att samtliga stater som deltar i stabiliserings- och associeringsprocessen utgör potentiella kandidater för medlemskap i Europeiska unionen.
  - E. Kroatien spelar en betydelsefull roll i stabiliserings- och associeringsprocessen i regionen och har visat sitt engagemang för det regionala samarbetet, i synnerhet inom ramen för stabiliseringspakten.
  - F. Det bör betonas att Kroatiens snabba framsteg inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen kommer att underlättas och förstärkas genom slutandet av ett stabiliserings- och associeringsavtal något som dessutom kommer att bidra till förbättringar när det gäller flyktingars och fördrivna personers återvändande till detta land.
  - G. Det kan konstateras att relationerna mellan Kroatien och dess grannländer har förbättrats och att Kroatien slutit avtal om frihandel med Slovenien f.d. jugoslaviska

republiken Makedonien och alldeles nyligen även med Bosnien och Hercegovina.

- H. Vikten av Kroatens förhållningssätt till att Bosnien och Hercegovinas demokratiska institutioner konsolideras och utvecklas måste betonas.
  - I. Det är viktigt att kroatiska medborgare av serbiskt ursprung som förvisats från Krajina och som vill återvända dit skall få återvända till sina hem.
  - J. Inget land bör hindras på vägen till ett närmande till och en integration i EU av den politiska och ekonomiska utvecklingen andra länder i samma område.
  - K. Samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien är ett villkor för att relationerna med Europeiska unionen skall stärkas.
1. Parlamentet gläds åt att man i samband med EU:s toppmöte i Zagreb den 24 november förra året inledde förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Republiken Kroatien; uttrycker sin övertygelse om att dessa förhandlingar snabbt kommer att vara slutförda,
  2. välkomnar de betydande framsteg som Kroatien gjort när det gäller landets åtaganden som medlem i det internationella samfundet i synnerhet genom Kroatiens ratificering av Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Europakonventionen om avskaffandet av tortyr, ramkonventionen för skyddet av nationella minoriteter, den europeiska konventionen om kommunalt självstyre och den europeiska konventionen om minoritetsspråk,
  3. välkomnar de nyvalda kroatiska myndigheternas ändrade attityd i förhållande till Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien och stödjer deras nya ansträngningar för att samarbeta med denna i syfte att ställa alla dem som misstänks ha begått brott under kriget inför rätta,
  4. rekommenderar att stabiliserings- och associeringsavtalet utformas som ett blandat avtal baserat på artikel 310 i fördraget,
  5. rekommenderar, i det fall att frågan om Europeiska unionens status som juridisk person ännu inte blivit klarlagd, att man inte utnyttjar artiklarna 24 och 38 i Fördraget om Europeiska unionen tillsammans varje annan bestämmelse i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som rättslig grund för stabiliserings- och associeringsavtalet,
  6. insisterar på att den framtida utveckling som man skall förhandla om inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalet bör hänföra sig till den politiska linje som bekräftats av rådet i Santa Maria de Feira, och att man inte bör lägga till ytterligare villkor förutom de som redan fastställts för de kandidatländer som omfattas av en strategi inför anslutningen (Köpenhamnskriterierna),
  7. påminner om att Kroatien för närvarande deltar i några gemenskapsprogram (Life, femte ramprogrammet för FoTu) och uppmanar kommissionen att utveckla en mera positiv åtgärd till förmån för regionalt och gränsöverskridande samarbete som även skall omfatta de länder som erhåller stöd genom Interregprogrammet, samt uppmantra

Kroatien att delta i andra gemenskapsprogram,

8. konstaterar med tillfredsställelse att programmet Tempus har blivit tillgängligt för Kroatien och att det nya förslaget angående Cardsprogrammet även omfattar finansieringen av Tempus för länderna i västra Balkan vilket skulle kunna leda till bättre förbindelser mellan Kroatien och de stater som omfattas av detta program,
9. finner att stabiliserings- och associeringsavtalet, Cardsprogrammet och Europeiska investeringsbankens insatser utgör de viktigaste instrumenten för EU:s bidrag till den ekonomiska och sociala utvecklingen i Kroatien,
10. betonar trots detta vikten av att avsevärt öka det årliga biståndet till detta land genom Cardsprogrammet, och detta bör i vilket fall som helst i medeltal inte underskrida 50 miljoner euro per år; hoppas att rådet snabbt kan enas med Europaparlamentet om den fleråriga finansieringsramen för hela regionen (Cards) och om en motsvarande ändring av budgetplanen så att de finansieringsbehov som här har påpekats kan tillgodoses,
11. välkomnar å andra sidan det beslut som nyligen togs i rådet om att utvidga Europeiska investeringsbankens insatser till att även omfatta Kroatien,
12. tar del av den kroatiska regeringens förklaringar som bekräftar dess avsikt att säkerställa öppenhet och insyn beträffande dess finansiella stöd till Bosnien och Hercegovina och välkomnar det avtal mellan den kroatiska regeringen och regeringen i Bosnien och Hercegovina, om kroatiskt ekonomiskt stöd för finansiering av den kroatiska delen av den federala armén i Bosnien och Hercegovina, som undertecknades i våras,
13. välkomnar i detta avseende Zagreb-regeringens nyligen gjorda uttalanden i syfte att distansera sig från vissa bosnisk-kroatiska representanters försök att återupprätta ministaten Herzeg-Bosna som fanns under kriget, och uppmanar den kroatiska regeringen att aktivt samarbeta med regeringen i Sarajevo i syfte att stärka den bosniska statens bräckliga institutioner och bevara dess multietniska, multikulturella och mångreligiösa karaktär,
14. lyckönskar den kroatiska regeringen till de framsteg som gjort vad gäller flyktingars återvändande och vill uppmantra den att fortsätta med dessa insatser i synnerhet genom:
  - att genom lagstiftning anta programmet för flyktingars återvändande, inbegripet en klar definition beträffande dubbla anspråk på rätten till bostäder som även gäller familjer som separerats samt exakta kriterier angående möjligheten att erhålla alternativa bostäder,
  - att ge möjlighet åt fastighetsägare att hänvända sig till lokala domstolar angående beslut då de behöriga myndigheterna inte respekterar tidsfristerna,
  - en icke diskriminerande tillämpning av den nyligen ändrade lagen om återuppbyggnad,
  - en förstärkning av principen om öppenhet vid tillämpningen av lagen om amnesti,

15. välkomnar Kroatiens deltagande i befintliga initiativ inom stabiliseringspakten om system för exportkontroll och specifika genomförandeåtgärder samt för åtgärder för att bekämpa okontrollerad eller illegal spridning av handeldvapen och lätta vapen; ber den kroatiska regeringen att klart ange sina behov så att internationella givare, däribland Europeiska unionen, kan utveckla och genomföra effektiva biståndsprogram,
16. välkomnar Kroatiens deltagande i det befintliga initiativet inom stabiliseringspakten om institutionell- och kapacitetsuppbyggnad samt reformer av lagar om flyktingskydd, asyl och invandring, vilka bör bidra till att uppnå målet att utveckla asyl- och invandringssystem som är förenliga med internationell och europeisk standard och uppmanar kommissionen att stödja detta initiativ genom att utveckla och genomföra ett skräddarsytt program som uppfyller Kroatiens specifika intressen, behov och kapacitet,
17. insisterar på att inga villkor utöver de som fastställts inom ramen för anslutningsförfarandet bör ligga till grund för detta avtal,
18. uppmuntrar den kroatiska regeringen att göra nödvändiga reformer i fråga om den lagstiftning som avser minoriteter, ägande, massmedia och domstolsväsende,
19. anser att stabiliserings- och associeringsavtalets genomförande bör granskas vartannat år för att man skall kunna utvärdera framstegen vad gäller Kroatiens tillnärmning till Europeiska unionen,
20. uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och till regeringen och det nationella parlamentet i Republiken Kroatien.



## MOTIVERING

### BAKGRUND

1. Den 13 juni 2000 medgav rådet att Kroatiens regering uppfyller villkoren för att inleda förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal (SAA)<sup>1</sup>. Rådet noterade kommissionens avsikt att lägga fram ett förslag till rekommendation om att inleda förhandlingar under juli månad.
2. Samtidigt stödde rådet den kroatiska regeringen i dess fortsatta ansträngningar inom känsliga sektorer som repatriering av flyktingar och fördrivna personer, regionalt samarbete, demokratisering av pressen samt strukturella reformer inom ekonomin.
3. Den 19 juli 2000 lade kommissionen fram sitt ovannämnda förslag till rekommendation till rådet (SEK(2000)1215).
4. Förhandlingsdirektiven antogs av rådet den 20 november, då förhandlingarna officiellt inleddes i anslutning till toppmötet i Zagreb (24 november).

### EUROPEISKA UNIONENS STÖD DE SENASTE ÅREN

5. De bifogade tabellerna ger en bild av de främsta ekonomiska och sociala indikatorerna i Kroatien samt av Europeiska unionens finansiella bistånd mellan 1991 och 1999. Detta bistånd har huvudsakligen ägnats åt humanitärt bistånd och demokrati (1991-1995) samt återuppbyggnad och repatriering av flyktingar och fördrivna (1996-1999).
6. År 1997 fastställde ministerrådet den politiska ram som skulle gälla för de bilaterala förbindelserna med de fem länderna i området. Sedan år 1999 har relationerna utvecklats inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen.
7. Sedan år 1999, men framför allt sedan den politiska situationen i Kroatien förbättrats till följd av valen och regeringskoalitionens bildande, är de främsta målen för EU:s stöd följande:
  - stöd till strukturella och ekonomiska reformer och till förstärkningen av demokratin och principerna om god förvaltning (rättsstat),
  - stöd till ett närmande till gemenskapsrättsliga principer och bestämmelser i syfte att underlätta fullt deltagande i stabiliserings- och associeringsprocessen,
  - stöd till etnisk försoning och återvändande flyktingar och fördrivna.
8. Finansieringsramen för Kroatien uppgår för år 2000 till 18,5 miljoner euro, inbegripet samarbete inom ramen för Tempus-programmet.
9. Ett nytt flerårigt program förbereds för åren 2001 och 2002, vilket bör uppgå till ett

---

<sup>1</sup> Efter parlaments- och presidentvalen den 3 januari 2000 har de förändringar som den nya regeringen gjort bekräftat dess allvarligt menade åtagande att genomföra demokratiska och ekonomiska reformer. Den 24 maj godkände kommissionen en studie i vilken rådet rekommenderas att ge tillstånd till att förhandlingar inleds för att ingå ett stabiliserings- och associeringsavtal (SAA).

betydligt större belopp än bidraget för år 2000 (i genomsnitt 50 miljoner euro), i den mån kommissionens förslag för den fleråriga finansieringsramen för Cardsprogrammet för perioden 2002-2006 antas av Europaparlamentet och rådet.

10. Kroatien kan redan delta i gemenskapsprogram som Life-programmet och det femte forskningsprogrammet. Dessutom har även Tempus-programmet öppnats för Kroatien och dess finansiering säkerställs inom ramen för den fleråriga finansieringsramen för Cards. Ett positivare handlande från kommissionens sida skulle emellertid vara önskvärd i fråga om att klargöra regler och identifiera gemenskapsprogram som Kroatien skall kunna delta i. De kroatiska myndigheterna anser att dessa program bör vara desamma som står öppna för de länder som ansökt om medlemskap i EU.
11. I framtiden bör EU:s bistånd till Kroatien utvecklas inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalet och i synnerhet gälla följande områden:
  - stöd till reformer som den nya regeringen planerar samt genomförande av avtalet,
  - fortsättning av ansträngningarna för att få flyktingar och fördrivna att återvända,
  - stöd till reformer av ekonomin, i synnerhet till små och medelstora företag

### **STABILISERINGSAVTALEN INOM RAMEN FÖR EU:s STRATEGI FÖR VÄSTRA BALKAN**

12. Det främsta instrumentet för EU:s strategi till förmån för de fem länderna i regionen är stabiliserings- och associeringsprocessen, vars väsentliga beståndsdel är utvecklingen av nya avtalsbaserade relationer som skall antas av varje stat (stabiliserings- och associeringsavtalen).
13. Avtalen bör likna varandra för samtliga stater, men även beakta den särskilda situationen i varje enskild stat (vara ”skräddarsydda”). I det avseendet skall påpekas att ingen av de fem berörda staterna skall hindras närma sig Europeiska unionen till följd av svårigheter i någon annan av staterna. Förhandlingarna kommer emellertid att inledas vid olika datum för de olika staterna med hänsyn till deras förmåga att uppfylla de villkor som anses vara nödvändiga på följande områden: rättsstat och demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, fria val och respekt av valresultaten, tydliga signaler på ekonomiska reformer, goda relationer med grannländerna, iakttagande av Dayton-avtalen för berörda länder.<sup>1</sup>
14. Avtalen tillämpas med iakttagande av konditionalitetsprincipen, vilken skall tillämpas på handelsområdet (möjlighet att väljas för deltagande i autonoma preferenssystem), ekonomiskt och finansiellt bistånd samt avtalsrättsliga förhållanden.
15. Den 29 april 1997 ställde rådet upp följande villkor för att ingå avtalen: att betydande framsteg skall ha gjorts med avseende på de målsättningar som berörs av villkoren för att inleda förhandlingar och betydande resultat uppnåtts i fråga om politiska och ekonomiska reformer.

---

<sup>1</sup> Dessa villkor har fastslagits av rådet den 29 april 1997.

16. Som allmän regel för stabiliserings- och associeringsavtalen gäller att dessa skall omfatta följande sektorer: demokratisering, det civila samhället och ”institution building”, stegvis harmonisering med gemenskapslagstiftningen, i synnerhet i fråga om den inre marknadens nyckelsektorer, rättsliga och inrikes frågor, handel, ekonomiskt och finansiellt bistånd, bilateral eller politisk dialog, regionalt samarbete.
17. Vid Europeiska rådets möte i Feira i juni 2000 erkände de 15 medlemsstaterna tydligt att stabiliserings- och associeringsprocessen är ett mycket viktigt steg i närmandet mellan Balkanländerna och Europeiska unionen, syftande till att dessa skall integreras helt med Europa (potentiella kandidater till anslutning).
18. Förutom stabiliserings- och associeringsavtalen omfattar Europeiska unionens strategi till förmån för området möjligheten att komma i åtnjutande av preferentiella handelsavtal, ekonomiskt, finansiellt eller budgetstöd samt betalningsbalansstöd, stöd för demokratiseringsprocessen och det civila samhället, humanitärt bistånd till förmån för flyktingar eller fördrivna, samarbete avseende rättsliga och inrikes frågor samt utveckling av den politiska dialogen.
19. Vid det europeiska toppmötet i Zagreb den 24 november 2000 underströks betydelsen av stabiliserings- och associeringsprocessen samt stärktes banden mellan Europeiska unionen och länderna i området, vilket är ett bidrag till områdets stabilisering.

## **DE VIKTIGASTE FRÅGOR SOM BÖR GÅS IGENOM UNDER FÖRHANDLINGARNA**

### **Handelssystemet**

20. För närvarande åtnjuter Kroatien ett förmånssystem som grundas på en hög grad av frihandel för kroatiska produkter (denna politiks främsta instrument utgörs av de nyligen genomförda ändringarna av det autonoma systemet för handelspreferenser och av de nya förslagen).
21. Om det gällande systemet eventuellt skulle anpassas till det som för närvarande tillämpas på kandidatländerna, måste man beakta att det för Kroatien gynnsammare systemet lett till goda resultat. I det avseendet kan man fråga sig om det kommer att vara nödvändigt att tillåta att det nuvarande undantagssystemet för vissa jordbruksprodukter (vin, nötkött) utsträcks till att även omfatta vissa industriprodukter som vissa medlemsstaterna anser vara känsliga.

### **”Likformiga avtal” eller ”skräddarsydda avtal”?**

22. Det kommer att bli nödvändigt att ta ställning till vilken grad av flexibilitet som kan godtas vid anpassningen av avtalet till Kroatiens specifika förhållanden. Denna aspekt har en betydande inverkan på frågor som fastställande av ”övergångsperioden”. Vissa medlemsstater anser att den kan vara kortare än de tio år som har blivit resultatet av förhandlingarna med FYROM. Omständigheten att Kroatien kan anses vara mer socialt och ekonomiskt utvecklat måste beaktas.
23. Lösningen kan i detta fall vara att som utgångspunkt använda mer flexibla kriterier som skulle undvika att vid den tidpunkten nämna övergångsperiodens längd:

*övergångsperioden kan komma att inte överstiga 10 år och fastställas under avtalsförhandlingarna beroende på landets politiska, sociala och ekonomiska utveckling.*

24. Med hänsyn till det ovanstående bör det även prövas i vilken utsträckning avtalet skall likna eller skilja sig från det som förhandlas fram med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien (FYROM) (förhandlingarna har nått sitt slutskede).
25. Det som förefaller vara den mest välbalanserade lösningen är att (såsom anges i punkt 13) en gemensam grund för de båda avtalen, vilken kommer att vara gynnsammare på handelsområdet än fallet är med kandidatländerna. Till denna gemensamma grund kan läggas specialbestämmelser för vart och ett av de båda länderna, varigenom deras särskilda förhållanden kan beaktas.

#### **Att klargöra utvecklingsklausulen**

26. Med avseende på utvecklingsklausulen skall ett förhållningssätt väljas som ligger i linje med toppmötet i Feira, där det fastslogs att **Europeiska unionen skall ha som mål att så fullständigt som möjligt integrera** länderna i regionen i Europas allmänna politiska och ekonomiska sammanhang inför dess anslutning. Detta skall uppnås genom tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalen, den politiska dialogen, handelsliberaliseringen och ett systematiskt samarbete i fråga om rättsliga och inrikes frågor.

#### **Regionalt samarbete**

27. Man kan även, utan att därigenom äventyra Europeiska unionens linje i fråga om regionalt samarbete, tänka sig att stödja andra former av samarbete utöver detta. I detta avseende skall erinras om att Kroatien har ingått frihandelsavtal med Slovenien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och nyligen med Bosnien och Hercegovina

#### **Det finansiella bistånd som EU beviljar Kroatien**

28. Tidpunkten för förhandlingarna kan väljas för att klargöra Kroatiens inställning med avseende på avtalen med IMF, dess intresse av att komma i åtnjutande av finansiellt stöd på makro-nivå från unionen samt Europeiska investeringsbankens (BEI) genomförande av rådets nyligen antagna beslut att utsträcka dess mandat till Kroatien.

#### **Andra frågor som är knutna till medborgarskapet**

29. Här är det även lämpligt att undersöka följande frågor:
- Kroatiens betydande framsteg inom det internationella samfundet: ratifiering av Europarådets konventioner, i synnerhet konventionen om de mänskliga rättigheterna, bekämpning av tortyr och omänskliga eller förnedrande straff och behandling, ramkonventionen för skydd av nationella minoriteter, den europeiska stadgan om lokal autonomi och den europeiska stadgan om regionala språk och minoritetsspråk,
  - de finansiella överföringarna till och de militära förbindelserna med Bosnien och Hercegovina,
  - medborgarskapsbegreppet, som tidigare var baserat på etniska kriterier, har ersatts av ett

begrepp baserat på tillhörigheten till en stat (the "genuine link"),

- utbildningsväsendets utveckling i ett multietniskt samhälle,
  - att flyktingar och fördrivna som återvänt till sitt land återinsätts i samhällslivet,
  - vidtagande av lämpliga åtgärder för att underlätta för flyktingar och fördrivna att återvända (att ett program med ställning som lag antas och att precisa kriterier antas om rätt till alternativa bostäder; möjligheten för ägarna att vända sig till lokala domstolar för att begära ett beslut då de behöriga myndigheterna inte iakttar frister; icke-diskriminerande tillämpning av den nyligen ändrade lagen om återuppbyggnad; förstärkning av öppenhetsprincipen vid tillämpningen av lagen om vapenstillstånd).
30. På militär nivå ingicks ett avtal mellan försvarsministeriet och Federationen Bosnien och Hercegovina i våras, i vilken regler för den kroatiska regeringens finansiella bistånd till den kroatiska delen av den federala armén fastslås.

### **Institutionella aspekter knutna till avtalets ingående**

31. Vad beträffar det avtal som förhoppningsvis snart kommer att ingås med Kroatien, måste avslutningsvis samma förhållningssätt intas som Europaparlamentet hade i fråga om avtalet med FYROM i fråga om den rättsliga grund som skall väljas (artikel 310 i fördraget). Dessutom skall rekommenderas att artiklarna 24 och 38 i Fördraget om Europeiska unionen inte tillämpas som rättslig grund i förbindelse med andra bestämmelser i Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen.
32. Slutligen skall säkerställas att tillämpningen av det stabiliserings- och associeringsavtal som snart skall ingås blir föremål för en prövning vartannat år, för att undvika tillämpningen av alla villkor som går utöver dem som fastslås inom ramen för ett anslutningsförfarande och utvärdera förstärkningen av Kroatiens närmande till Europeiska unionen.

**EU assistance to Croatia  
1991-1999**

European Community	Member States	EIB	EU TOTAL	EBRD
348,79	1 165,90	0,00	1 514,69	511,00

<b>1991-1999 assistance to Croatia under EU Budget</b>										
<b>Allocations in millions of €</b>										
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	<b>Total</b>
<b>Obnova <sup>1</sup></b> <b>(reconstruction)</b>						7,02	8,59	15,00	15,00	45,61
<b>ECHO <sup>2</sup></b> <b>(humanitarian aid)</b>		204,77			38,43	21,15	14,50	6,95	8,00	293,80
<b>Media</b>				0,09	0,31	0,72	1,67	0,59	0	3,38
<b>Democracy &amp; Human Rights</b>						0,72	2,2	0,6	n.a.	3,5
<b>Demining</b>								1,00	0,50	1,50
<b>Customs</b>									1,00	1,00
<b>TOTAL</b>		204,86			38,74	29,59	26,96	24,14	24,50	348,79

Source : Commission Européenne (DG RELEX) – Milestones (24.03.2000)

<sup>1</sup> OBNOVA : The Obnova programme was an EU initiative for rehabilitation and reconstruction in the countries of the former Yugoslavia. It aimed to further underpin the peace process, to encourage return of refugees and displaced persons, reconciliation and regional economic co-operation, and to create the economic and social conditions that will lay the foundations for development. This programme will be replaced by the CARD's programme.

<sup>2</sup> ECHO (the European Community Humanitarian Office) ECHO is the humanitarian arm of the European Commission ECHO funds and co-ordinates the EU's humanitarian actions in third countries. ECHO works in partnership with NGOs, United Nations agencies and international organisations specialised in humanitarian assistance.

## CROATIA: FACTS AND FIGURES

<b>AREA AND POPULATION</b>	
<b>Total Area:</b>	56 538 sq km
<b>Population: (1991...census)</b>	4 784 265
<b>Population Density:</b>	84,6 %
<b>Ethnic composition (1991...census):</b>	78,10 % Croats 12,16 % Serbs 2,22 % Yugoslavs 0,91 % Muslims 0,47 % Hungarians 0,47 % Slovenes 0,45 % Italians 5,22 % Others

(Information on the basis of the last census of 1991)

<b>RELIGION</b>	
<b>Roman Catholic:</b>	76,5 %
<b>Orthodox:</b>	11,1 %
<b>Islam:</b>	1,2 %
<b>Protestant:</b>	1,4 %
<b>Atheists:</b>	3,9 %
<b>Others of unknown:</b>	6,9 %

**Croatia : Key Indicators  
1993-1999**

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<b>Population, mid-year (millions)</b>	4,641	4,649	4,669	4,494	4,570	4,500	4,480
<b>Nominal GDP per capita (US\$)</b>	2 349,5	3 136,9	4 028,9	4 421,8	4 440,6	4 834,0	4 503,8
<b>Real GDP (billion US\$)</b>	10,9	14,6	18,8	19,9	20,3	21,8	20,2
<b>Real GDP (1990=100)</b>	64,1	67,9	72,5	76,8	82,0	84,0	83,8
<b>Real GDP (% previous year)</b>	-8,0	5,9	6,8	5,9	6,8	2,5	-0,3
<b>Real Industrial Production (1990=100)</b>	57,5	56,1	56,2	57,9	61,9	64,0	63,1
<b>Real Agricultural Production (1990=100)</b>	84,2	81,7	82,2	83,6	86,4	95,0	98,6
<b>Economically Active Population (millions)</b>	1,884	1,835	1,788	1,696	1,675	1,683	1,650
<b>Official Employment (millions)</b>	1,641	1,588	1,539	1,418	1,382	1,370	1,328
<b>Official Unemployment (millions)</b>	0,243	0,248	0,249	0,278	0,293	0,313	0,322
<b>Official Unemployment Rate</b>	12,9	13,5	13,9	16,4	17,5	18,6	19,5
<b>Government Budget Balance (%of GDP)</b>	-0,8	1,6	-0,9	-0,4	-1,3	0,6	-2,0
<b>Merchandise Trade Balance (million US\$)</b>	-742	-1 172	-3268	-3 690	-5225	-4 169	-3302
<b>Services Income Balance (million US\$)</b>	1 019	1 469	1 012	1 510	2 009	1 911	1 265
<b>Foreign Exchange reserves (million US\$)</b>	615,1	1 400,5	1 755,4	2 188,4	2 391,9	2 584,4	2 835,3
<b>Exchange Rate, end-year (kunas/US\$)</b>	6,582	5,629	5,316	5,540	6,303	6,248	7,648
<b>External Debt (billion US\$)</b>	2,9	3,3	3,9	5,3	7,5	9,6	9,9

Source : Croatian Ministry of Finance

**Croatia : Forecast of Key Economic Indicators  
2000-2005**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
<b>Population, end-year (millions)</b>	4,5	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7
<b>Nominal GDP per capita (US\$)</b>	3 979,0	4 367,3	4 978,5	5 631,8	6 276,4	6 979,3
<b>Nominal GDP (billion kunas)</b>	158,2	170,3	184,1	201,0	219,5	239,6
<b>Nominal GDP (billion US\$)</b>	18,0	20,0	23,1	26,3	29,4	32,8
<b>Real GDP (1990=100)</b>	86,7	90,2	94,7	100,4	06,4	112,8
<b>Real GDP (% change from previous year)</b>	3,5	4,0	5,0	6,0	6,0	6,0
<b>Real Industrial Production (1990=100)</b>	65,2	67,5	70,2	73,7	78,1	83,6
<b>Official Unemployment Rate</b>	21,0	21,0	20,0	18,0	15,0	12,0
<b>Merchandise Trade Balance (million US\$)</b>	-3 029	-3 024	-3 129	-3 364	-3 616	-4 036
<b>Services &amp; Income Balance (million US\$)</b>	1 500	1 600	1 700	1 800	1 900	2 000
<b>Transfers Balance (million US\$)</b>	600	650	700	750	800	850
<b>Exchange Rate, end-year (kunas/US\$)</b>	8,800	8,228	7,718	7,564	7,359	7,249
<b>External Debt (billion US\$)</b>	9,7	9,5	9,3	9,1	8,9	8,7

Source : Emerging Europe Services (from European Commission – DG RELEX)